

Ordførerens kommentar

Også første delen av 2022 var påvirket av pandemien med konsekvenser for kommunens totale drift. Likevel har 2022 vært et mer normalt driftsår i arbeidet med å skape en mer bærekraftig kommune i tråd med FNs 3 bærekrafts-dimensjoner: klima- og miljømessig, sosialt og økonomisk. Vi har fått frem viktige planer og strategier for å understøtte dette arbeidet, og jeg mener vi har gjort store fremskritt med å skape en bedre politisk kultur dette året.

Årsregnskap 2022

Netto driftsresultat for basisorganisasjonen ble i 2022 på +9,1 mill. kroner. Tilsvarende resultat for 2021 var på +93,7 mill. Forverringen skyldes i hovedsak økte utgifter innenfor tjenesteområdene helse og omsorg og oppvekst, kultur og velferd. I 2021 brukte Molde kommune bebohovskorrigert 141 mill. kroner mer på pleie- og omsorg enn sammenlignbare kommuner (Telemarkforskning 2022). Med en utgiftsøkning fra 2021 til 2022 på 7,5 prosent, kan vi anta at vi fortsatt har et svært høyt driftsnivå innenfor hele denne sektoren, og spesielt på tjenestene bo- og habilitering.

Konsolidert driftsresultat – det vil si Molde kommune inklusive våre kommunale foretak Molde eiendom, Molde vann og avløp og Molde havnevesen – ble på -15,0 mill. kroner mot +78,5 mill. kroner for 2021. Resultatet ble likevel bedre enn årsprognosene indikerte, primært på grunn av en svært god skatteinntang i siste kvartal 2022.

Molde kommune har opparbeidet betydelige drifts- og investeringsfond. Kommunens ubundne driftsfond er i 2022 økt til 245 mill. kroner. Sum av bundne- og ubundne drifts- og investeringsfond er nå på 503,5 mill. kroner. Disse fondene er viktige for å finansiere viktige og nødvendige omstillinger.

Den fremtidige utfordringen – utover høy lånegjeld og et økt, og fortsatt økende, rentenivå – er en sterk kostnadsvekst og stort merforbruk spesielt innenfor sektorene helse og omsorg (+116 mill. kroner i forhold til opprinnelig budsjett). Molde kommune går inn i 2023 med et for høyt driftsnivå innenfor sin tjenesteyting. Vår største utfordring er likevel tilgangen på riktig kompetanse. Dette gjelder både for kommunal sektor og generelt for vårt næringsliv.

Molde kommune har et sterkt og allsidig næringsliv med meget høy arbeidsplassdekning. I 2022 er det en økning på 273 arbeidsplasser, herav 293 i privat sektor. Det betyr at sysselsatte innenfor offentlig forvaltning har gått ned med 20 sysselsatte, herav 64 i fylkeskommunal forvaltning. Arbeidsplassdekningen i kommunen ligger på 117,7 prosent, den desidert høyeste i fylket. Dette betyr at cirka 6 000 daglig pendler inn til jobb i Molde fra andre kommuner.

I 2022 hadde vi en folketallsvekst på 444 (+1,4 prosent), en sterk økning fra 132 i 2021. Økningen skyldes økt innvandring og innenlandsk netto tilflytting. Kommunen fikk et fødselsunderskudd på 13 for året som helhet, men heldigvis så vi en bedring i 4. kvartal med +9. Molde kommune ønsker økt tilflytting for å skape rom for videre vekst i næringslivet og har derfor i vår Samfunnsplan en ambisjon om å være Norges mest næringsvennlige kommune. Ett av tiltakene er å gi full barnehagedekning med mulighet for løpende tildeling av barnehageplasser.

Som ordfører har jeg i 2022 spesielt prioritert disse viktige områdene:

Nye Molde kommune

Ambisjonene for kommunen er at vi sammen – tidligere Molde, Midsund og Nesset – skal kunne sikre bedre og desentraliserte tjenester, et sterkere fagmiljø, en helhetlig areal- og samfunnsutvikling og større gjennomslag for våre saker opp mot fylke, regjering og Storting. Samtidig vil vi skape et lokaldemokrati med aktiv samskaping med innbyggerne i alle deler av kommunen.

Kommunestyret med 59 representanter er sammensatt av 9 politiske partier samt en uavhengig representant. Det har tatt tid å utvikle en god og trygg politisk kultur, men vi har nå sett klare forbedringer. Ambisjonen med å skape VI-kommunen, både politisk og administrativt, er imidlertid ennå ikke på plass. Det blir i 2023 gjennomført en innbyggerhøring og evaluering av erfaringene med nye Molde kommune. Høringen er utformet slik at vi kan se utviklingstrekkene fra tidligere undersøkelser brutt ned på de tidligere kommunene.

Byutvikling

Kommunestyret ønsker å øke byens attraktivitet gjennom aktive byutviklingstiltak. Vi vil skape et attraktivt, bærekraftig bysentrum; miljømessig, sosialt og økonomisk. Ett av prosjektene er fullføringen av utbyggingen av Sjøfronten 2 – området mellom Torget og Moldeelva. Byggingen startet høsten 2021 og vil i sin helhet være ferdig til offisiell åpning medio juni 2023. Ordførerens langsiktige ambisjon er å legge til rette for et bilfritt sentrum.

Demografiske endringer

Molde – i likhet med de fleste andre kommuner – opplever en stor endring i alderssammensetningen med nedgang i antall barn og unge og en sterk økning i aldersgruppene over 67 år. Helsepersonellkomisjonens fremlagte NOU, Tid for handling, dokumenterer behovene nytenking innenfor hele helse- og omsorgssektoren med konkrete satsinger innenfor rekruttering og kompetanse, tidlig innsats og forebygging, riktig dimensjonering av tjenestetilbudet, helse- og mestringsteknologi og bedre samskaping og samhandling. Kommunens vedtatte helse- og omsorgsplan 2021–2033 tar opp i seg disse satsingsområdene, og jeg mener kommunen er bedre rustet til å møte utfordringene innenfor pleie- og omsorgssektoren. Betalte liggedøgn for utskrivningsklare pasienter er kraftig redusert gjennom 2022, fra 700 betalte liggedøgn i 2021 til 423 i 2022. I 4. kvartal er reduksjonen fra 74 til 17 betalte liggedøgn. Dette har kommunen greid samtidig som antallet sykehjemsplasser i 2022 er redusert med 26 plasser til 288 sykehjemsplasser i bruk. Nytt byggetrinn på Råkhaugen omsorgssenter med 24 nye spesialiserte sykehjemsplasser for demente ble åpnet i februar 2023. Kommunen disponerer nå cirka 50 ledige sykehjemsplasser.

Bygging av sykehuset på Hjelset

Etter vedtaket i desember 2014 om bygging av nytt felles akuttsykehus for Nordmøre og Romsdal på Hjelset, har oppgaven vår vært å sikre fremdriften og det faglige innholdet i sykehuset: Et fullverdig akuttsykehus med traumefunksjoner. Etter utallige utsettelsestiltak startet byggingen sommeren 2021, og åpning er planlagt til våren 2025. Prosjektet følger fortsatt opprinnelig plan i funksjon og fremdrift, men den sterke prisøkningen innenfor hele byggebransjen utfordrer også dette prosjektets kostnadsrammer.

Viktige samferdselsprosjekt

Vi har arbeidet målrettet for å styrke molderegionen som felles bo- og arbeidsmarked ved å legge til rette for bedre samferdselsløsninger. Hver dag pendler cirka 6 000 personer fra våre nabokommuner til jobb i Molde og cirka 3 000 ut fra Molde, og innfartsvegen fra øst er kapasitetsmessig sprengt. Byens samferdselsutfordringer kan ikke bare løses gjennom en oppgradering av veisystemet, men må samtidig løses gjennom økt satsing på kollektivtransport og gang- og sykkelveger.

E39 Lønset–Hjelset, sykehus-vegen, ble oppstartet høsten 2021 og med ferdigstilling høsten 2023.

Ferjefri E39 mellom Molde og Ålesund ligger inne i 1. planperiode i dagens NTP 2022-33. Dette prosjektet vil knytte sammen bo- og arbeidsmarkedene i Molde og Ålesund med en reisetid under 1 time og binde sammen fylket på en helt ny måte. Samtidig vil det gi fastlandsforbindelse for «tidligere» Midsund kommune og Gossen; øy-delen av Aukra kommune. I Støre regjeringens nye fremlegg til NTP for perioden 2025-36 ligger det inne betydelig lavere rammer til veginvesteringer. Til tross for positive innspill fra SVV om prioritering av strekningen E39 Molde-Vik, kan det på grunn av lavere veginvesteringer ligge an til en betydelig forsinkelse av prosjektet. Politisk må vi som støtter dette prosjektet arbeide for å øke ambisjonene for nye samferdselsløsninger.

Langfjordforbindelsen AS har som formål å arbeide for realisering av fergefri forbindelse fylkesveg 64 over Langfjorden. Det er nå utført en KVU (konseptvalgutredning), og det arbeides nå med en KS1, det vil si en ekstern kvalitetssikring av KVU-en. Målsettingen er å få prosjektet prioritert blant nye store fylkesvegprosjekter.

Jeg vil takke kommunedirektøren og alle ansatte for et godt samarbeid og målrettet arbeid for innbyggerne i kommunen. Jeg mener vi kan være stolt av det arbeidet kommunen har gjennomført i 2022 og opplever at vi sammen har skapt et godt grunnlag for en positiv, bærekraftig samfunnsutvikling i hele kommunen.